

VOLEBNÍ PROGRAM

PRO OBDOBÍ 2024 – 2028



**JSME
TÝMOVÍ
HRÁČÍ!**



**KOALICE PRO
PARDUBICKÝ KRAJ**

Pro spokojený a kvalitní život v Pardubickém kraji

Pardubický kraj je dobrým místem pro život, a aby se stal ještě lepším, připravila Koalice pro Pardubický kraj program, jehož cílem je rozvoj našeho regionu v následujících čtyřech letech. Naše uskupení je v regionální politice od vzniku krajů, a tak máme řadu zkušeností a známe aktuální potřeby v území.

Naší prioritou je rozvíjet kraj s respektem k rodinám, životnímu prostředí, občanské společnosti i historii. Nezapomínáme ani na pomoc seniorům, zdravotně postiženým, ohroženým rodinám a dětem. Jsme si vědomi, že vedení kraje má vytvářet především dobré podmínky pro běžný život a síť podpory pro potřebné. Proto budeme pokračovat v investicích do klíčových oblastí, které jsou pro občany důležité, jako jsou zdravotnictví, sociální péče, školství, životní prostředí, doprava, kultura, apod.

Kromě toho se zaměříme na podporu iniciativ, které zlepšují mezilidské vztahy, a to především v rodině i celé společnosti. Budeme podporovat organizace, které poskytují pomoc rodinám i jednotlivcům a přispívají k vytváření zdravých vztahů a harmonického soužití. Naši práci pro rozvoj kraje vnímáme především jako službu, která je postavena na zodpovědnosti, mezilidské slušnosti, etice a vzájemném respektu.



Pavel Šotola

Lídr kandidátky
KOALICE PRO PARDUBICKÝ KRAJ



Spojujeme:

- zkušené regionální politiky s nastupující generací mladých odborníků
- tradiční hodnoty s moderními technologiemi a digitalizací
- kraj s potřebami měst a obcí
- starost o krajinu, vodu a přírodní bohatství s udržitelným rozvojem ekonomiky a dopravy
- silné se slabšími, hendikepované se zdravými a mladé se starými
- školy s budoucími zaměstnavateli
- kulturu a sport s cestovním ruchem
- vybavení a profesionalitu zdravotnických zařízení s přátelskou atmosférou

Na co se zaměříme:

Moderní kraj postavený na lokální ekonomice a funkční infrastruktuře	5
Dostupná a přátelská péče pro všechny	7
Pomáhat občanům kraje dostupností sociálních služeb a potřebnou mírou podpory	9
Neziskový sektor a dobrovolnictví jsou jedním z významných pilířů společnosti	11
Bezpečné silnice a pohodlná doprava po kraji	12
Kvalitní vzdělání dostupné všem	14
Bezpečný kraj s efektivním integrovaným záchranným systémem	16
Venkov je srdcem našeho kraje	17
Zachovejme krásnou a zdravou tvář našeho kraje i pro další generace	19
Sportem ke zdravému tělu i duchu	21
Kraj lákavý pro každého	22
Památky a kultura jsou vizitkou kraje	23

ROZVOJ KRAJE, INVESTICE, EKONOMIKA

Moderní kraj postavený na lokální ekonomice a funkční infrastruktuře

Chceme, aby se lidem v kraji dobře žilo. To se neobejde bez investic ve všech koutech kraje a chytrého využívání veškerých finančních zdrojů, které můžeme získat. Nechceme to dělat na úkor budoucnosti, proto budeme nadále snižovat zadlužení kraje. Pokud si kraj na něco půjčí, tak jenom na nejdůležitější a nejnaléhavější investice. Na zbytek využijeme peníze z EU a od státu. Budeme spolupracovat s lokálními podniky a živnostníky. Chceme vědět, co potřebují a jak můžeme pomoci my jim a oni našemu kraji. **Naší výhodou je, že umíme naslouchat, spolupracovat a společně měnit i věci, do kterých se jiní raději nepouštějí. A rozvoj kraje je jedna z nich.**

CO SE NÁM PODAŘILO:

V uplynulých čtyřech letech se v kraji podařila řada důležitých věcí. Zde je pár konkrétních příkladů:

Opravit školní budovy napříč krajem. Dohromady šlo o více než 50 projektů ve školství s celkovými investičními náklady ve výši téměř 1,5 mld. Kč.

Opravit skoro 200 kilometrů silnic a více než 40 mostů.

Tyto investice vyšly na více než 9 miliard korun.

Modernizovat nemocnice a investovat do dalších smysluplných projektů. Ať už jde o pomoc s opravou památek napříč krajem, nebo třeba o zajištění komunitního bydlení pro klienty sociálních služeb. V Automatických mlýnech v Pardubicích jsme vybudovali Gočárovu galerii, která dnes láká návštěvníky z celé republiky. Projekt Automatických mlýnů byl oceněn několika prestižními cenami.

Ušetřit na provozních nákladech kraje. Elektřinu a plyn jsme začali nakupovat centrálně. Pardubický kraj v energeticky těžkém období 2020 až 2024 zajistil pro všechny své zakládané a zřizované organizace dodávky energií (elektrické energie a plynu) prostřednictvím energetické burzy formou postupného nákupu, a to i v době covidové situace a bezprecedentní energetické krize. Výsledné ceny jsou v průměru o cca 14% nižší, než byly ceny nabízené dodavateli na trhu energií v tomto období. Uspoření prostředky jsme pak mohli investovat do rozvoje kraje.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

1) Dokončíme desítky důležitých investic a s dalšími začneme.

Dokončíme přípravu projektů velkých staveb, jako je celková modernizace Svitavské nemocnice či výstavba jízdárny na Střední škole chovu koní a jezdeckví Kladruby nad Labem. Dokončíme také obnovu Zámku Pardubice či nové stanice zdravotnické záchranné služby v Litomyšli, Svitavách a České Třebové. Dokončíme i výstavbu nové budovy pro Střední školu uměleckoprůmyslovou v Ústí nad Orlicí a rozjedeme řadu dalších projektů.

2) Investujeme tam, kde je to nejvíce potřeba.

Kraj čekají vyšší příspěvky z rozpočtového určení daní. Využijeme je pro posílení těch nejvíce podfinancovaných oblastí - zejména na obnovu krajských silnic. Investovat budeme rovnoměrně po celém kraji.

3) K rozvoji kraje maximálně využijeme evropské fondy.

Na rozdíl od jiných umíme čerpat peníze z Evropské unie. S jejich pomocí můžeme výrazně zlepšit život v kraji. Poslouží nám k obnově krajských silnic, modernizaci škol a nemocnic a na jejich nové vybavení, na opravu kulturních památek, na zateplování budov (a tím pádem i snižování nákladů na energie) či s rozvojem sociálních služeb.

4) Podpoříme lokální podnikatele.

Ve všech aktivitách budeme mít na paměti spolupráci s místními podniky a živnostníky, abychom společně přispívali k tomu, že se nám v kraji bude dobře žít.

ZDRAVOTNICTVÍ

Dostupná a přátelská péče pro všechny

Pro to, aby se lidem u nás v kraji dobře žilo, potřebujeme dobře fungující zdravotnictví. Zdravotní péče musí být dostupná všem obyvatelům kraje, kteří na důležitá vyšetření nesmí čekat déle než nezbytně nutnou dobu. Podmínky pro práci našich lékařů zároveň musí být ve srovnání s ostatními kraji stejné nebo dokonce lepší – jedině tak totiž přivedeme do kraje lékaře nové a udržíme zde ty stávající. Pokročit chceme i v modernizaci všech krajských nemocnic a v posílení přátelské atmosféry, která bude příjemná jak pro pacienty, tak pro personál. **Naší vizí je zdravotnictví, které je odborně na výši, ale nezapomíná na přátelský přístup ke všem obyvatelům včetně svého personálu.**

CO SE NÁM PODAŘILO:

Zdravotnictví v kraji je na dobré cestě. Dosud se například podařilo:

- **Dokončit výstavbu centrálního urgentního příjmu v Ústí nad Orlicí a chirurgické obory i urgentní příjem v Pardubicích.** Dobře dostupný urgentní příjem tak mají lidé jak z východní, tak ze západní části kraje.
- **Vybudovat novou nemocnici následné péče v Moravské Třebové.** Místní lidé se tak mohou zotavovat blíže domovu, což značně usnadňuje například návštěvy jejich blízkých.
- **Finančně stabilizovat nemocnice.** Nemocnice v kraji mají nyní vyrovnané hospodaření.
- **Modernizovat a propojit informační systémy nemocnic.** Díky tomu získají lékaři ihned informace o stavu svých pacientů a mohou jim poskytnout lepší péči.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

1) Přivedeme do kraje nové lékaře a udržíme zde ty stávající.

Uděláme vše pro to, abychom do našeho kraje přivedli dostatek kvalitních lékařů a zdravotnického personálu. V krajských zdravotnických zařízeních vytvoříme takové podmínky, které budou vůči ostatním regionům konkurenceschopné. Zároveň budeme spolupracovat s obcemi na zajištění bydlení pro lékaře a střední zdravotnický personál. Budeme podporovat územní dostupnost lékařské péče bez ohledu na zřizovatele.

2) Rozšíříme a zmodernizujeme všechny nemocnice akutní péče.

Budeme investovat do všech pěti nemocnic akutní péče v kraji. V Litomyšli mimo jiné zrekonstruujeme operační sály i správní budovu. V Pardubicích dokončíme nové

propojení mezi budovami nemocnice a zlepšíme parkování v areálu. V Chrudimi zajistíme plně funkční interní oddělení a dokončíme rozšíření parkovacích míst. Ve Svitavách kompletně zrekonstruujeme centrální budovy nemocnice. Dle schváleného generelu budeme pokračovat i v modernizaci nemocnice v Ústí nad Orlicí. Investovat budeme také do odborných léčebných ústavů v Žamberku a Jevíčku a v Rehabilitačním ústavu v Brandýse nad Orlicí rozjedeme kranioprogram, který pomůže rychlejší rehabilitaci pacientů se získaným poškozením mozku.

3) Uděláme z nemocnic přátelské místo.

Nejen v nemocnicích, ale ve všech zdravotnických zařízeních posílíme program Přátelská nemocnice. Protože nám záleží na tom, aby byly nemocnice místem, kde se lidé cítí dobře, chceme ve spolupráci s vedením těchto zařízení pracovat na konkrétních úkolech a zlepšeních, které zvýší přívětivou atmosféru pro pacienty i personál. Zaměříme se i na rozvoj paliativní péče pro dospělé a děti a poskytneme větší prostor pro duchovní pomoc nemocným.

4) Zkrátíme čekací doby na klíčová vyšetření.

Nemocnice a jiná zdravotnická zařízení by si vždy měly předávat informace o stavu svých pacientů. Zajistíme proto zabezpečený elektronický systém přenosu dat mezi všemi zdravotnickými zařízeními a vytvoříme databázi čekacích dob na klíčová vyšetření, například ultrazvukem nebo magnetickou rezonancí. Lidé se tak na ně dostanou dříve.

SOCIÁLNÍ OBLAST

Pomáhat občanům kraje dostupností sociálních služeb a potřebnou mírou podpory

Leží nám na srdci důstojný a plnohodnotný život každého z obyvatel Pardubického kraje. Budeme proto pokračovat v podpoře těch, kteří se potýkají s obtížemi všeho druhu. S využitím evropských dotací ve výši přesahující 350 milionů korun tak postavíme nové komunitní bydlení pro lidi s hendikepem, seniory i děti. Rozšíříme dostupnost terénních sociálních služeb a podporou sociálního podnikání vytvoříme další pracovní místa pro znevýhodněné občany. Zároveň si uvědomujeme, že spokojenost je postavena na psychické pohodě a dobrých vztazích, proto se zasazujeme o vznik Center duševního zdraví pro dospělé i děti a nezapomínáme ani na projekty podporující soudržnost v rámci rodin i celé společnosti. Naše vize je jasná: **Každý z nás by měl dostat příležitost žít důstojně, v klidu a spokojeně.**

CO SE NÁM PODAŘILO:

V oblasti sociální péče nejsme žádnými začátečníky. Za dobu, kdy máme tuto oblast v gesci, se nám mimo jiné podařilo:

- **Posílit terénní sociální služby.** Jen v posledních třech letech vzrostl počet odpečovaných hodin v rámci terénní sociální péče o více jak 91 tisíc, což představuje cca 80 pracovních úvazků. Ulehčili jsme tak život lidem, kteří se doma starají o členy své rodiny, a zároveň zajistili, aby senioři a lidé s hendikepem nemuseli opouštět své domovy a přesouvat se do ústavní péče.
- **Vybudovat bydlení komunitního typu.** Téměř 600 z 800 lidí se zdravotním hendikepem či duševním onemocněním se díky nám přestěhovalo z ústavů do bydlení komunitního typu. Využili jsme dotace k tomu určené a postavili či zrekonstruovali pro ně 27 domků, zakoupili 6 bytů a další byty pronajali. Do bydlení komunitního typu se nám také podařilo přestěhovat polovinu dětí z dětských domovů. Díky tomu mohou vyrůstat v běžné domácnosti, učit se podílet na jejím chodu a získávat tak dovednosti pro vlastní život.
- **Nastavit systémovou podporu sociálního podnikání.** Od roku 2015 jsme investovali téměř 14 milionů korun do sociálního podnikání, které umožňuje pracovní uplatnění lidem se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním a otevírá nové příležitosti kvality jejich života.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

1) Zajistíme, aby každý mohl žít v domácím prostředí.

Budeme nadále pracovat na tom, aby senioři, lidé s postižením a další, kteří se neobejdou bez pomoci druhých, mohli žít v přirozeném domácím prostředí. Zajistíme další komunitní byty a domy pro ohrožené děti, seniory a osoby s hendikepem či duševním onemocněním. Záleží nám totiž na tom, aby mohl každý trávit své dny v přirozeném domácím prostředí. Zvýšíme také dostupnost domácí hospicové péče.

2) Podpoříme zaměstnávání těch, kteří jsou na trhu práce znevýhodněni.

Každý má mít možnost důstojného života, včetně toho pracovního.

Podpoříme další projekty v rámci takzvaného sociálního podnikání, aby měli i zdravotně a sociálně znevýhodnění lidé v našem kraji šanci na vhodné zaměstnání, díky němuž se mohou seberealizovat a nebýt závislí na pomoci druhých.

3) Posílíme rodinnou soudržnost. Rodinám prostřednictvím center nabídneme širokou škálu pomoci, od besed a přednášek k rodičovství až po specializované poradenství.

Uvědomujeme si důležitost rodinných vztahů. Budeme nadále podporovat vznik a provoz komunitních, mateřských a rodinných center, která přispějí nejen k soudržnosti v rámci jednotlivých rodin, ale také k budování sousedských komunit a lepších mezigeneračních vztahů. Pro rodiny, které se potýkají s problémy typu zadlužení či závislostí, pak zajistíme síť poradenských center, která jim pomohou řešit obtížné situace prakticky a s rozvahou.

4) Zlepšíme duševní pohodu dětí i dospělých. Psychologická podpora bude pro děti i dospělé dostupnější, zkrátíme termíny objednání pro včasnou pomoc.

Jako první kraj v České republice budeme mít Centra duševního zdraví v každém okrese, aby se lidé v dnešní stresující době měli kam obrátit. Vytvoříme podmínky pro vznik Centra duševního zdraví pro děti, protože na jejich zdraví a psychické odolnosti nám záleží.

NEZISKOVÝ SEKTOR

Neziskový sektor a dobrovolnictví jsou jedním z významných pilířů společnosti

Máme to štěstí, že žijeme v kraji plném lidí, kteří rádi pomáhají ostatním. Neziskový sektor, který je klíčovým pilířem zdravé občanské společnosti a zároveň vytváří důležitá pracovní místa, se na jiných místech republiky často potýká s nejistotou. Poskytovatelům sociálních služeb z řad neziskových organizací jsme zajistili jistotu dlouhodobého financování a lidem v kraji jistotu, že se jim dostane pomoci a podpory, kterou potřebují. V tom budeme pokračovat.

CO SE NÁM PODAŘILO:

- Systémově podporujeme ty projekty neziskového sektoru, které v kraji dávají smysl. Oceňujeme dobrovolníky, na kterých tato práce stojí, i společensky odpovědné firmy. V rámci projektu Burza filantropie jsme zajistili podporu přesahující 18,5 milionu korun od místních firem a veřejné správy, které putovaly na podporu téměř 500 projektů zlepšujících život v kraji.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

1) Posílíme spolupráci mezi soukromým a neziskovým sektorem. Dáme život projektům, které přinesou zlepšení života v našem kraji.

Firmy v našem kraji neziskový sektor a dobročinné aktivity pravidelně podporují. Aby si projekty, které podpoří, mohly vybrat na míru, a aby svou podporu případně ještě rozšířily, tak budeme nadále aktivně propojovat firmy s konkrétními projekty na zlepšení života v kraji.

2) Podpoříme dobrovolnictví a víceleté projekty.

Dobrovolnictví přináší radost nejen těm, kteří něco dostávají, ale i těm, kteří dávají. Podporou dobrovolnických aktivit obyvatel kraje, včetně aktivit zaměstnanců krajského úřadu, a dalším rozvojem dobrovolnických center dosáhneme i větší soudržnosti sousedských komunit. Zavedeme víceleté financování projektů zaměřených na podporu dobrovolnických, mateřských, rodinných a komunitních center.

DOPRAVA

Bezpečné silnice a pohodlná doprava po kraji

Chceme, aby se lidé v kraji dostali rychle a pohodlně tam, kam potřebují. Zní to jako samozřejmost, ale vyžaduje to hodně práce a plánování. Pardubický kraj vlastní 3133 kilometrů silnic a více než 800 mostů. Ty budeme postupně opravovat a modernizovat. Zaměříme se přitom na ty nejproblematictější a nejvyužívanější úseky. Pro pohodlné cestování po kraji je ale také třeba zlepšit provázanost hromadné dopravy, aby na sebe autobusy a vlaky mimo města i ve městech navazovaly způsobem zajišťujícím základní dopravní obslužnost v kraji. Ne vše je v moci kraje, proto na tomto důležitém úkolu budeme spolupracovat i s městy, které zajišťují městskou hromadnou dopravu.

CO SE PODAŘILO:

- **Opravit 184 kilometrů krajských silnic a 43 mostů.**

Celková investice přesáhla 9 miliard korun. Šlo například o stavbu nového mostu ve Valech u Přelouče, silnici mezi Ústím nad Orlicí a Lanškrounem, silnice mezi Vršovem a Sečí a celou řadu dalších úseků po celém kraji.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

- 1) **Zasadíme se o dokončení D35 včetně jejích přivaděčů.**

Budeme dál jednat s vládou o urgentním dokončení dálnice D35 v celé trase zejména kolem Vysokého Mýta a Litomyšle. Dále budeme společně s vládou usilovat o dokončení přivaděčů, včetně potřebných obchvatů měst. Obce v našem kraji mají být místem pro život a ne místem, které je v obležení řidičů z celé republiky. Podporujeme také pokračování přípravy výstavby rychlostního propojení Svitav s Brnem.

- 2) **Zlepšíme dopravní obslužnost v kraji, aby bylo cestování pohodlnější.**

Každý z nás by měl mít možnost kdykoli se pohodlně dostat tam, kam zrovna potřebuje. Zaměříme se proto na návaznost spojů. Nejen v kraji jako celku, ale také návaznost městské hromadné dopravy na autobusy a vlaky mezi obcemi. Podpoříme nákup nových vlakových souprav a nasazení bezbariérových veřejných dopravních prostředků tak, aby se lidé mohli dostat do práce a k potřebným službám a děti do škol.

- 3) **Opravíme a zmodernizujeme krajské silnice.**

S využitím evropských i státních dotací provedeme rozsáhlou modernizaci krajských silnic. Zmodernizujeme například most P. Wonky v Pardubicích, silnici ze Starého Hradiště do Hrobic, silnici z Mladkova do Jablonného nad Orlicí, silnici z Chrasti do Hrochova Týnce a další desítky úseků, které potřebují opravu.

4) Podpoříme rozvoj pardubické letiště a dokončení splavnění Labe.

Zajistíme ekonomickou udržitelnost provozu letiště v Pardubicích včetně rozšiřování cílových destinací leteckých spojů. To umožní lidem v kraji snáze cestovat na dovolenou, ale také přivede do kraje více návštěvníků a peněz. Myslíme i na vodní dopravu, proto jsme pro dokončení splavnění Labe do Pardubic.

ŠKOLSTVÍ

Kvalitní vzdělání dostupné všem

Školy formují novou generaci občanů, která bude jednoho dne rozhodovat o podobě našeho kraje. Je pro nás tedy důležité, aby byla tato nastupující generace vychovávána v těch nejlepších podmínkách. Kvalitu vzdělání zvýšíme pokračováním v modernizaci a technickém vybavování škol i internátů. Dále také rozšíříme kapacitu internátů a zajistíme obědy zdarma pro děti ze sociálně slabých rodin. Zároveň si uvědomujeme, že příprava na budoucnost netkví jen v „biflování“ učení. Budeme proto klást důraz na aktivní spolupráci mezi školami a zaměstnavateli.

CO SE NÁM PODAŘILO:

- **Rozšířit nabídku studia v nejžádanějších oborech.**
Školství by mělo reagovat na potřeby společnosti, proto jsme rozšířili nabídku studia v oborech, jako je zdravotnictví a technika. To do budoucna zlepší pokrytí nedostatku zaměstnanců v těchto oblastech.
- **Zrekonstruovat řadu škol.** U škol v kraji, které potřebovaly renovaci, proběhla nejen kompletní rekonstrukce, ale také zlepšení technického a vzdělávacího vybavení. Protože je třeba myslet i na životní prostředí, za pomoci úsporných technologií se také snížila energetická náročnost budov.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

1) Budeme studenty vzdělávat tak, aby našli uplatnění na trhu práce.

Zajistíme, aby školy vedly aktivní dialog se zaměstnavateli. Jedině tak totiž zjistí, co kraj reálně potřebuje a v jakých oblastech by se měli jejich studenti vzdělávat především. Zároveň tak mohou studentům zajistit cennou praxi v místních firmách. A aby šlo vzdělávání ještě více naproti poptávce na trhu práce, rozvineme stipendijní programy v potřebných oborech.

2) Zajistíme studentům bydlení na internátu.

Kapacity středoškolských internátů zejména na Pardubicku a Litomyšlsku jsou nyní nedostačující. Studenti přitom potřebují mít kde bydlet, aby nemuseli dlouze dojíždět, ale také aby se dokázali osamostatnit a měli dostatek času na studium.

3) Pomůžeme dětem ze sociálně slabých rodin. Nikdo by neměl být na základě sociální situace omezován a vyčleňován z kolektivu.

Dětem, jejichž rodiny se nachází ve vážné sociální nouzi, zajistíme díky projektu

„Obědy do škol“ bezplatné školní stravování. Zajistíme jim tak každý den vyváženou stravu, ale také se postaráme o to, aby se necítily vyčleněné z kolektivu a mohly obědovou pauzu trávit se svými spolužáky.

4) Zmodernizujeme učebny včetně těch technických.

Vždy je třeba „jít s dobou“, a u mladé generace to platí dvojnásob. Modernizace prostor včetně odborných technických učeben již byla zahájena, hodláme ji ale ještě rozšířit. A protože platí, že „ve zdravém těle je zdravý duch“, modernizaci plánujeme také u školních sportovišť.

5) Snížíme energetickou náročnost školních budov.

Pomůžeme tak přírodě i krajskému rozpočtu.

Ani ve školách není energie zdarma. V zájmu úspor proto zbudujeme na školách fotovoltaické elektrárny a provedeme i další opatření, která sníží jejich energetickou náročnost. Žáky a studenty tak povedeme k větší ohleduplnosti k životnímu prostředí.

BEZPEČNOST A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

Bezpečný kraj s efektivním integrovaným záchranným systémem

Lidé v našem kraji by se měli cítit bezpečně a vědět, že se jim dostane rychlé a efektivní pomoci za každé situace. K tomu je potřeba dobře fungující a vybavený integrovaný záchranný systém. Kraj také musí být připravený na nenadálé situace, jako jsou epidemie, uprchlické krize nebo velké havárie, a nespoléhat se pouze na pomoc státu. Zároveň je potřeba podporovat a ocenit všechny, kdo se na zajištění naší bezpečnosti podílejí – jak profesionály, tak dobrovolníky.

CO SE NÁM PODAŘILO:

Zvýšit investice do všech složek integrovaného záchranného systému. V předchozích čtyřech letech jsme záchranářům, hasičům či policistům každý rok z krajského rozpočtu poskytli 32 milionů korun. Díky tomu jsme mohli dovybavit jak profesionální sbory, tak ty dobrovolné. Ustát řadu krizí. Dokázali jsme úspěšně zvládnout epidemii koronaviru, uprchlickou krizi na území Pardubického kraje, ptačí chřipku i povodně.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

1) **Připravíme se na všechny krizové situace, které by mohly přijít.**

Víme, že kraj nesmí podcenit žádná potenciální nebezpečí a jejich dopady.

Budeme proto pokračovat v organizaci každoročních velkých cvičení, která prověří naši připravenost ke zvládnání krizí a mimořádných událostí.

2) **Podpoříme všechny, kteří pomáhají občanům kraje.**

Vážíme si práce všech lidí, kteří se podílejí na zajištění naší bezpečnosti. Budeme proto nadále finančně podporovat spolky, jako je Červený kříž, Horská služba či kynologové, které pomáhají při haváriích, živelných pohromách a jakýchkoli dalších krizových situacích. Poskytneme také systematickou podporu obcím a dobrovolným hasičům.

3) **Hasičům, záchranářům a policistům pořídíme moderní technické vybavení.**

Moderní technika je klíčem k efektivnímu zásahu bezpečnostních složek. Budeme proto přispívat na účelové technické vybavení Hasičského záchranného sboru a Krajského ředitelství policie. Zajistíme také pořízení nezbytného materiálu pro hromadná neštěstí u kraje zřizované Zdravotnické záchranné služby.

VENKOV A JEHO ROZVOJ

Venkov je srdcem našeho kraje

Rozvoj kraje by neměl stát jen na rozvoji velkých měst. Podstatnou část našeho kraje tvoří venkov. Prioritou je tak pro nás rozšířit služby přímo tam, kde lidé žijí - v malých obcích. Zaměříme se na udržitelný rozvoj škol, obchodů či pošt, kvalitní místní infrastrukturu a také rozvoj moderních technologií. Podpoříme maximální pokrytí 5G internetem. Nechceme venkov unifikovaně modernizovat - myslíme i na uchování jeho bohatých a pestrých tradic. Podpoříme proto například rozvoj místní živé kultury. **Naším cílem je dosáhnout toho, aby se na venkově pojil komfort moderní doby s hloubkou staré tradice.**

CO SE NÁM PODAŘILO:

Posílit dotace na podporu venkova. Každý rok jsme v rámci Programu obnovy venkova rozdělili mezi menší obce 66 milionů korun. Zároveň jsme výrazně rozšířili možnosti čerpání dotací, například na podporu mikroregionů a místních akčních skupin, nákup komunálních traktorů či na podporu vzniku a provozu venkovských pošt (v rámci programu „Pošta Partner“).

Zvýšit podporu venkovských prodejen. Ještě v roce 2020 jsme venkovské prodejny podporovali roční částkou 5 milionů korun, letos už je to 9 milionů. Další 4 miliony jsme dokázali získat od státu prostřednictvím dotačního programu „Obchůdek 2021+“.

Pomoci venkovským spolkům. Rozšířili jsme podporu venkovských spolků (hasičů, myslivců, chovatelů a dalších) a chovatelských výstav.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

1) Podpoříme dostupné bydlení, služby i vzdělávání na venkově.

Podpoříme dostupné bydlení pro rodiny, a aby mohly místní děti navštěvovat školy a školky co nejbližší od domova. Postaráme se také o zajištění dalších, navazujících služeb, jako jsou malé prodejny v obcích, dostupné pošty a funkční veřejná doprava - zejména do škol a zaměstnání.

2) Posílíme na venkově moderní technologie.

Venkov nesmí oproti městům zůstat pozadu, proto se zasadíme o budování SMART infrastruktury a rozšíření dostupnosti 5G internetu.

3) Utužíme tradice a spolkový život.

Venkov tvoří kromě obyvatel také jeho tradice a spolkový život. Dlouhodobě proto chceme podporovat činnost spolků a neziskových organizací, jako jsou dobrovolní hasiči, myslivci, skauti, včelaři či zahrádkáři, a také sport a volnočasové aktivity. V neposlední řadě je naším cílem udržení živé kultury, lidových tradic a řemesel na venkově a obnova místních kulturních památek.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A ZEMĚDĚLSTVÍ

Zachovejme krásnou a zdravou tvář našeho kraje i pro další generace

Abychom budoucím generacím zachovali kvalitní půdu, chceme se soustředit na udržitelné zemědělství, šetrné hospodaření s vodou i na minimalizaci škodlivých emisí. Zaměříme se také na výsadbu zeleně ve volné krajině. Naše kroky budou směřovat k uchování místního přírodního bohatství a ke zlepšení podmínek pro jeho další rozvoj. **Uvědomujeme si totiž, že přírodu máme jenom jednu a že je naší povinností zacházet s jejími dary s úctou.**

CO SE NÁM PODAŘILO:

Zlepšit ochranu proti povodním. Prostřednictvím Institutu environmentálních výzkumů a aplikací se nám podařilo realizovat protipovodňová opatření v Jenišovicích či hydrogeologický průzkum v Březové, která je významným zdrojem pitné vody.

Ochránit lesy před kůrovcem. V době kůrovcové kalamity měli majitelé lesů menších než 40 hektarů možnost čerpat dotace z nového programu zaměřeného na boj proti tomuto škůdci. V kraji byl také zřízen kůrovcový kalamitní štáb.

Rozšířit zásoby pitné vody. V posledních letech bylo pro obce s méně než dvěma tisíci obyvateli každoročně vyčleněno zhruba 70 milionů korun na zásobování pitnou vodou a odkanalizování.

Zvýšit podporu záchranných stanic. Spolupracujeme s největší místní záchrannou stanicí Pasíčka, jejíž finanční podporu jsme v posledních dvou letech každoročně navýšili o 1,5 milionu korun. Podporujeme také další záchranné stanice a střediska ekologické výchovy.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

1) Postaráme se o to, aby se s vodou zacházelo co nejlépe.

Jednou z našich hlavních priorit je péče o vodu. Budeme chránit veškeré místní zdroje pitné vody tak, abychom jí zásobovali celý kraj. Podpoříme také projekty kanalizací a čističek odpadních vod v obcích, zadržování vody v krajině či protipovodňová opatření. Proti neoprávněnému nakládání s vodou zakročíme – místní voda je totiž cenná a měla by patřit nám všem.

2) Podpoříme udržitelné zemědělství a lesnictví.

Leží nám na srdci, aby bylo zemědělství v kraji udržitelné a mohlo stejným tempem pokračovat i v příštích dekádách. Podpoříme systém udržitelného zemědělství, včetně protierozních opatření, dělení velkých polí na menší a tvorby zelených koridorů. Skrze dotační programy budeme také prosazovat zvýšení objemu výsadby lesů, alejí a zeleně ve volné krajině. Nepodporujeme výstavbu fotovoltaických elektráren či skladovacích a výrobních prostor na úrodné půdě.

3) Snížíme produkci odpadů a škodlivých emisí.

Jedním ze způsobů, jak se k naší planetě chovat šetrněji, je zaměřit se na třídění odpadů a jejich zpětný odběr. Nebude-li možné odpady jinak využít, preferujeme jejich energetické využití, nebo ekologickou likvidaci. V oblasti emisí škodlivin se zase zaměříme na ekologicky šetrný turismus a výsadbu zeleně podél krajských silnic.

SPORT A PODPORA MLÁDEŽE

Sportem ke zdravému tělu i duchu

Sport by měl být v našem kraji automatickou součástí života. Zajistíme proto, aby k němu měl každý co nejjednodušší přístup. Tam, kde to bude možné, otevřeme středoškolské sportovní areály veřejnosti a ostatní veřejná sportoviště budeme maximálně rozvíjet a modernizovat. Zaměříme se také na úpravu cyklostezek a lyžařských i běžkařských tratí a celkově navýšíme financování amatérského i profesionálního sportu. **Víme totiž, že sport prospívá nejen našemu fyzickému zdraví, ale i tomu duševnímu.**

CO SE NÁM PODAŘILO:

Podpořit více než 2000 sportovních akcí a subjektů. Více než 150 milionů korun jsme přispěli na konání mnoha sportovních akcí a činnost sportovních spolků v kraji. Šlo především o pravidelné sportovní činnosti dětí a mládeže či sportovců s handicapem nebo o podporu sportovní reprezentace Pardubického kraje.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

1) Navýšíme financování sportu a zvedneme tak jeho úroveň v kraji.

Nadále budeme podporovat dotačními programy oblast sportu a volnočasových aktivit, včetně navýšení financí v jednotlivých programech. Nejlepší sportovce napříč odvětvími podpoříme tak, aby náš kraj mohli reprezentovat na mistrovství Evropy a světových pohárech.

2) Otevřeme středoškolské sportovní areály veřejnosti.

Mnohé střední školy v našem kraji disponují sportovišti a sportovními areály, které po určitou část dne nikdo nevyužívá. Tam, kde je to možné, tak zajistíme jejich otevření pro veřejnost.

3) Podpoříme rozšíření cyklostezek a běžkařských tras.

Zaměříme se na to, aby na sebe cyklostezky a cyklotrasy lépe navazovaly. Podpoříme také vyznačení dalších běžkařských tratí.

4) Budeme zlepšovat a rozvíjet místní sportoviště.

Sportoviště, která slouží nám všem, potřebují důkladnou péči. Podpoříme proto údržbu, obnovu a další výstavbu sportovišť v majetku obcí, České unie sportu, Sokola či Orla.

CESTOVNÍ RUCH

Kraj lákavý pro každého

Pardubický kraj je krásným místem nejen pro život, ale i pro výlety či dovolenou. Aby se o místních turistických cílech, památkách a kulturních či sportovních aktivitách dozvědělo co největší množství lidí, zvýšíme propagaci regionu doma i v zahraničí. A aby se zde hosté za žádných okolností nenudili, postaráme se také o to, aby bylo v kraji dostatečné společenské a sportovní vyžití. **Náš kraj totiž stojí za to, abychom se jím chlubili.**

CO SE PODAŘILO:

Zvýšit podporu lokální turistiky. V kraji jsme rozšířili označení turistických cílů a navýšili jsme pravidelnou finanční podporu pro Klub českých turistů, která je určena na opravy a údržbu značených tras.

Rozvinout formy turistické dopravy. Zavedli jsme pravidelné letní jízdy parními vlaky a podpořili také Labskou cyklostezku.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

1) Ukážeme turistům, co všechno mohou v našem kraji zažít.

Náš kraj má návštěvníkům z ostatních koutů republiky i ze zahraničí co nabídnout. Abychom zatraktivnili náš kraj pro co největší množství turistů, vytvoříme ve spolupráci s podnikateli a odbornými organizacemi speciální nabídky pro domácí i zahraniční hosty. Za účelem propagace našeho regionu také postupně navýšíme podporu Destinační společnosti Východní Čechy.

2) Posílíme sportovní vyžití v kraji.

Aby mohli turisté krásy naší krajiny obdivovat při pěších túrách, z koňského hřbetu, při jízdě na kole nebo z lyžařské stopy, zajistíme rozvoj potřebné infrastruktury a nezbytného zázemí. Podpoříme výstavbu sítě cyklostezek a pomůžeme také s předfinancováním výstavby dálkové cyklotrasy číslo 2 - Labská.

KULTURA A PAMÁTKOVÁ PÉČE

Památky a kultura jsou vizitkou kraje

Kultura a kulturní dědictví jsou pro nás jedním z klíčových aspektů života v kraji - tím, co mu dodává pestrost i na čem stojí jeho hlavní odkaz. Budeme proto pokračovat v obnově památek a kulturních projektů. Nejen těch, které jsou turistickými cíli, ale i těch, které slouží především obyvatelům našeho kraje a nachází se v menších obcích. **Naším cílem je, aby si každý z nás mohl užívat bohatý kulturní život a být hrdý na místní dědictví.**

CO SE NÁM PODAŘILO:

Zrealizovat významné kulturní projekty. Podařilo se nám například zrekonstruovat Winzernitzovy automatické mlýny, v nichž se nyní nachází prostory krajské Gočárový galerie, otevřít veřejnosti hrad Rychmburk, dokončit rekonstrukci Portmonea v Litomyšli či obnovit historické budovy, jako je Krajská knihovna a Dům U Jonáše, který je součástí Gočárový galerie.

Zpestřit kulturní aktivity v kraji. Výrazně jsme navýšili financování profesionální i amatérské živé hudby, zrealizovali jsme nové expozice v pardubickém zámku a podpořili jsme postupnou obnovu hradů, poutních míst a dalších památek, jejichž návštěvou si mohou lidé zpříjemnit volný čas.

NA CO SE ZAMĚŘÍME:

1) Ochráníme památky v našem kraji.

Pomůžeme ochraňovat jak velké významné památky, tak ty menší, které nejsou ve vlastnictví kraje, a to napříč celým regionem. Skrze krajské dotace s tím pomůžeme také jednotlivým obcím.

2) Budeme investovat do nových velkých projektů.

S využitím evropských peněz plánujeme mimo jiné realizaci společenského sálu pardubického zámku dle architektonického návrhu Evy Jiřičné, Technického muzea Pardubického kraje ve Vysokém Mýtě či muzea v areálu železničního depa v Dolní Lipce, dokončení oprav na hradě Rychmburk či kompletní opravu oken v Regionálním muzeu v Chrudimi.

3) Posílíme kulturní život v menších městech a obcích.

S využitím dotačních programů podpoříme menší obecní muzea a galerie, které

prezentují místní regionální kulturu a historii. Zasadíme se také o udržení a rozvoj dosavadní sítě knihoven v celém kraji a budeme nadále podporovat různé formy živé kultury a kulturní akce v regionu.